

Το σύνδρομο της “ελληνικής οικογενειακής πολυκατοικίας”

/ [Πεμπτούσια](#)

Ακούω συχνά στην αίθουσα των ψυχοθεραπευτικών συνεδριών: « είμαστε μια πολύ δεμένη οικογένεια...». Εννοώντας έχουμε μια «πολύ καλή» οικογένεια. Η υπενθύμιση: «Είμαστε πολύ δεμένη οικογένεια» κρύβει την διευκρίνιση-απειλή: «Κανένας από αυτή την οικογένεια δεν είναι έτοιμος - ώριμος να αποχωριστεί κανέναν». Όσο πιο αδύναμα καθιστούν οι γονείς τα μικρότερα ηλικιακά μέλη της οικογένειας, τόσο πιο «δεμένη» και «καλή», την αντιλαμβάνονται.

Στην σημερινή Ελλάδα, οι γονείς της «καλής» οικογένειας διατηρούν τρόπους εκπαίδευσης και συμπεριφοράς που ευνουχίζουν την συναισθηματική ωριμότητα των παιδιών. Μέσα στο πλαίσιο της υπερβολικής προστασίας και προσφοράς, αρνούνται να τα αφήσουν να εξελιχθούν και να αναλάβουν τον εαυτό τους.

Η αυτονόμηση αποκλείεται ως δυνατότητα. Γεμάτη η Ελλάδα από «δεμένες» οικογένειες, από «παιδιά» 20, 30, 40, 50 και άνω χρονών που συμβιώνουν συναισθηματικά και κυριολεκτικά -σε κάποιο διαμέρισμα της ίδιας, ιδιόκτητης πολυκατοικίας, με κάτοχο την οικογένεια καταγωγής τους.

«Παιδιά» που αρνούνται να σχετισθούν αυθεντικά με τους γονείς τους,

επιλέγοντας την υποκριτική δοσοληψία υλικών αγαθών, ως προκάλυμμα της σιωπηλής & άρρητης συμφωνίας του αμοιβαίου ψυχικού βολέματος. Νέοι που αρνούνται να γίνουν υγιείς ενήλικες, προτάσσουν την ενοχή -μήπως με την διεκδίκηση της ελευθερίας τους βλάψουν τους «καλούς» τους γονείς- ως άλλοθι και προκάλυμμα φόβου. Επιλέγουν μια από τις δύο εκδοχές του δίπολου της συναισθηματικής ανωριμότητας -την υποταγή ή την αναρχία- διστάζοντας ψυχικά να αυτενεργήσουν μπρος τον κίνδυνο της υπαρξιακής μοναξιάς.

Συνήθως, προέχουν αξιολογικά οι ανάγκες της ελληνίδας μητέρας, που δεν καλύπτονται από την συναισθηματική παρουσία του πατέρα - συζύγου. Οι μητέρες αρνούμενες να εγκαταλειφθούν από το παιδί, επειδή το επιλέγουν ως συναισθηματικό σύντροφο, προβάλλουν σε κείνο την δική τους υποσυνείδητη -ή ενσυνείδητη- επιθυμία ως ανάγκη του παιδιού, ενώ το δικό τους αίτημα το βαφτίζουν «αγάπη»: «Μας έχει ανάγκη βλέπεις, μας λατρεύει το παιδί .Δεν θέλει να φύγει από κοντά μας».

Πώς όμως ένα παιδί που έμαθε να επιλέγει ως «φίλο» τον πατέρα ή την μητέρα του μπορεί να αποφασίσει να αποχτήσει εραστή και σύντροφο όταν έρθει η εποχή γι' αυτό;...

Έτσι, τα παιδιά επιλέγουν να συμβιώνουν με τους γονείς, κυριολεκτικά ή συναισθηματικά, μέχρι ιδιαίτερα μεγάλες ηλικίες. Ακόμα κι όταν αποκτούν σύζυγο, σχεδόν ποτέ δεν απεκδύονται της συναισθηματικής τους εξάρτησης από την οικογένεια της καταγωγής τους, ώστε να επενδύσουν στην καινούργια.

Μέσα από την ανεπίγνωσή τους προσπάθεια να βιώσουν συναισθηματικά την ασφάλεια της αγάπης, οι γονείς διεκδικούν από τα παιδιά τους να γίνουν «σύντροφοι» του πατέρα ή της μητέρας, «θεραπευτές» της οικογένειας, «αποδιοπομπαίοι τράγοι» της, ή καλούνται να βάλουν σε τάξη την «οικογενειακή αταξία». Ανώριμοι δηλαδή συναισθηματικά γονείς ψάχνουν ενήλικους - αλλά συναισθηματικά παιδιά- για να τους «νταντέψουν».

Με τον παραπάνω τρόπο, δυστυχημένοι και ανώριμοι γονείς κατασκευάζουν δυστυχημένα και ανώριμα παιδιά, που, με την σειρά τους, -αν δεν σπάσουν την αλυσίδα- αναπαράγουν με τα δικά τους παιδιά τον κύκλο του εγκλεισμού στην ανωριμότητα.

Υπάρχει βλέπετε ο κίνδυνος να ωριμάσουν ψυχικά -αμφότεροι- όταν οι νέοι αποφασίσουν να αποκαθλώσουν τους εξιδανικευμένους γονείς τους -και μαζί με τους «απυρόβλητους» γονείς τους, την αντίστοιχη θέση που έχει μέσα τους η παιδική τους ηλικία ως άπαρτο φρούριο άενας και ακατάρριπτης ανεμελιάς -

ανωριμότητας.

Αμφισβητώντας την αδηφάγα -καταλυτική της ελευθερίας και ψυχικής ισορροπίας τους- σχέση που έχουν με τους «καημένους» τους γονείς τους. Γονείς που πνιγμένοι, από πάντα, πριν καν γίνουν γονείς, μέσα στην ανεπίγνωσή τους υπαρξιακή ραθυμία και αδιέξοδο, αδυνατούν να τοποθετηθούν αυτόνομα στην προσωπική τους ζωή αναλαμβάνοντας την ευθύνη της ψυχικής τους τεμπελιάς κι απραξίας, της φοβικής τους στάσης απέναντι στην ατομική τους ζωή κι ελευθερία. Μεταθέτουν ασυνείδητα την -πολύ πιο επώδυνη- διαδικασία αναζήτησης προσωπικού νοήματος στην υποκατάστατη ανάγκη για υπερ-έλεγχο των δεκτικών παιδιών τους.

Γονείς -και παιδιά- που αρνούμενοι να μεγαλώσουν, τελικά αποποιούνται το δυναμικό τους που η ψυχή τους, στην υγιή της κατάσταση, τους επιτάσσει:

Οι γονείς, πληρωμένοι υγιώς από τον γονεϊκό τους ρόλο να τον εναλλάσσουν λειτουργικά με αυτό των συζύγων, και τα παιδιά, χορτασμένα από την υγιή -όχι καταναγκαστική- γονεϊκή φροντίδα, να αναγνωρίζουν το δικαίωμά τους να επιλέγουν την αυτονόμησή τους ως δυνατότητα ενηλικίωσης και προόδου.

Παρατήρηση: ο Δρ. Γρηγόρης Βασιλειάδης είναι δημιουργός της ιστοσελίδας www.aftognosia.gr